

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-150.2021.17>

УДК 378.091.3:373.5.011.3-051:78]:044.9

Чжан Вей

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА КРИЗЬ ПРИЗМУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Швидка мінливість сучасного світу вимагає від випускників вишів мобільності, вміння гнучко адаптуватись до нових умов життєдіяльності, бути спроможними до самореалізації і самовдосконалення упродовж всього життя. Багатовимірність професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти визначає необхідність оволодіння цифровими освітніми технологіями відповідно до вимог сучасності.

У статті обґрунтовано значення цифрових технологій з урахуванням сучасних тенденцій модернізації освітньої системи в Україні у добу глобалізації світового освітнього простору. Модернізація освітньої системи України детермінується тенденціями європейської інтеграції, яку можна розглядати істотним важелем успіху не лише економічної та політичної трансформації суспільства, а й стратегічних змін освітньої політики України.

Орієнтація на міждисциплінарну інтеграцію знань, умінь та навичок; організація занять з урахуванням розвитку асоціативного креативного мислення; акцентування самостійності в процесі навчальної та продуктивної практичної діяльності, включає методи (словесні, наочні, інтерактивні, дієво-практичні, аналітично-мисленневої діяльності, оцінки і самооцінки, самоконтролю, стимулювання до творчості) та форми навчальної діяльності (колективні, групові, дистанційні, індивідуальні).

Педагогічна діяльність розглядається як спосіб соціокультурної практики особистості, яка реалізує завдання збереження національних традицій, адаптації та регуляції процесу професійного становлення майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Ключові слова: *медіаосвіта, модернізація професійної підготовки, педагогічна діяльність, освітня система, медіатекст, полідисципліни, цифрові технології.*

Процеси глобалізації сучасної освіти зумовили необхідність формування світового освітнього простору як єдиної системи, що потребує як узгодження, так і збереження особливостей національних освітніх систем, посилення їхньої якості та конкурентоздатності [1]. Швидка мінливість сучасного світу вимагає від випускників вишів мобільності, вміння гнучко адаптуватись до нових умов життєдіяльності, бути спроможними до самореалізації і самовдосконалення упродовж всього життя.

Закономірним наслідком глобалізації є інтернаціоналізація освіти, спрямована на створення світового освітнього простору, який розглядається дослідниками як "сукупність усіх навчальних та виховних закладів, науково-педагогічних центрів, урядових та громадських організацій з просвіти у різних країнах, геополітичних регіонах і в планетарному масштабі, їх взаємовплив і взаємодія в умовах інтенсивної інтернаціоналізації і глобалізації різних сфер суспільного життя" [19, с. 168].

Багатовимірність професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти (як лектора, викладача,

тьютора, фасилітатора, виконавця, концертмейстера, керівника дитячого колективу, режисера, звукорежисера, аранжувальника тощо) визначає необхідність оволодіння цифровими освітніми технологіями відповідно до вимог сучасності.

Серед директивних документів, що визначають світові та вітчизняні напрями розвитку освіти (“Стратегія ЮНЕСКО щодо вчителів на 2012–2015 рр.” (2012), “Педагогічна Конституція Європи” (2013)), “Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013), “Концептуальні засади реформування середньої освіти “Нова українська школа” (2016), Закони України “Про освіту” (2017), “Про вищу освіту” (2017), “Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки (2007), галузевій Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти (2013) велика увага приділяється інформатизації сучасної освіти як комплексному і багатоплановому процесу, спричиненому соціальним замовленням суспільства на підготовку фахівців, які вміють орієнтуватися в інформаційних потоках, володіють інформаційною культурою.

У науково-педагогічній літературі широко представлені проблеми інформатизації освітнього процесу (В. Биков, Р. Гуревич, А. Гуржій, М. Жалдак, Ю. Жук, В. Кобаль, Л. Шевченко та ін.). Однак варто вказати, що значна кількість літератури з проблеми упровадження цифрових технологій в освітній процес ЗВО, яка видається в Україні, зачіпає технічні якості й можливості мультимедіа, а в сфері, пов’язаній з творчим і художнім осмисленням мультимедійних технологій, вітчизняна гуманітарна наука відстає від зарубіжної не менш, ніж на 30 років. У тих рідкісних дослідженнях мультимедійних творчих практик, опублікованих у вітчизняних наукових джерелах, науковці звертаються до дослідження мультимедіа, адаптуючи академічну теорію мистецтва, що нерідко суперечить фактичним мультимедійним практикам в сучасному мистецтві й популярній культурі.

Мета статті – розкриття такого феномену як медіаосвіта у мистецькій галузі та висвітлення педагогічного потенціалу цифрових технологій у модернізації професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Досліджуючи процеси, які відбуваються у медійному просторі, спираючись на основні положення наукових концепцій з філософського осмислення сучасних тенденцій у розвитку освіти (В. Андрущенко, І. Бех, Б. Гершунський, І. Зязюн, В. Огнев’юк та ін.); положення щодо професійної підготовки майбутніх учителів та викладачів різних фахів (О. Дубасенюк, О. Кононко, Н. Ничкало, Ю. Руденко, Я. Сверлюк, В. Семиченко, С. Сисоєва, В. Сластьонін, А. Хуторський та ін.); формування мультимедійної компетентності майбутніх учителів (Л. Кочегарова, Б. Крузе, В. Мирошніченко та ін.); теорії естетичного виховання (Ю. Борев, О. Буров, М. Каган, В. Разумний, О. Семашко, В. Сухомлинський та ін.); теорії та методики музичної освіти (Е. Абдуллін, Т. Бодрова, Н. Гуральник, В. Дряпіка, О. Ростовський та ін.); дослідження музичного слухового досвіду (А. Готсдінер, О. Рудницька, А. Сохор та ін.); інтонаційна теорія музики Б. Асаф’єва; дослідження питань розробки і впровадження в музичну педагогіку мультимедійних технологій та освітніх

програм (О. Барицька, А. Бондаренко, Л. Гаврілова, П. Живайкін, С. Казибекова, І. Красильников, М. Ляшко, В. Шинкаренко та ін.) ставимо перед собою завдання проаналізувати різноманітні визначення та тлумачення поняття “мультимедіа” та пов’язані з ним властивості щодо певної галузі застосування.

Саме поняття “мультимедіа” – певного роду міф. Наукові праці й дисертаційні дослідження, присвячені мультимедіа, не роблять цей термін більш зрозумілим, а, навпаки, він стає все більш загадковим, багатообіцяючим, але його змістове наповнення виявляється все більш розпливчастим і суперечливим. Так, наприклад, для деяких дослідників мультимедіа – це “форма художньої творчості новими засобами” [17, с. 24]. Для інших мультимедіа – це “сучасний вид синкретичного високотехнологічного екранного мистецтва” [3, с. 5] або “новий вид художньої творчості”, “мультимедіа як вид мистецтва” [16, с. 5]. Третя група дослідників, що розкриває медіа-технології через формальну ознаку мультисередовищ, готова розглядати в якості мультимедіа всі артефакти, які за тисячоліття були створені творчою працею людства: наскальні малюнки, культові обряди, всю сферу театру, книги, сучасного мистецтва. На думку Я. Іоскевича, “католицька меса і більшість релігійних ритуалів – то все це різновиди мультимедіа <...> Очевидною формою мистецтва мультимедіа є опера” [8, с. 132].

Таке всеосяжне визначення мультимедіа дає привід іншим дослідникам включати в сферу цього терміну циклічну або окрему (телевізійну) передачу, “ідейно-постановочне, стилістичне вирішення і дизайн телеканалу ... ідейно-драматургічне і зображально-виражальне вирішення ігрового або документального телефільму або програми ... анімаційного фільму чи комп’ютерної гри ... рекламного ролика і музичного кліпу ... шоу-програми, театральних декорацій з лазерними і комп’ютерними ефектами ... аудіовізуальна продукція для Інтернету” [14, с. 299-300].

Ще один навколонукавий міф: мультимедіа є закономірним продовженням художньої культури минулих століть, черговим етапом її еволюції, а “сучасний мультимедіа-твір за своїми загальноестетичними установами близький до традиційних видів мистецтва” [2, с. 324]. Звернувшись до фактів історії мистецтва та прикладів мультимедійних продуктів, ми переконуємося в неточності подібних тверджень і в тому, що невідповідними реальним практикам мультимедійних робіт дизайнерів і художників виявляються і деякі традиційні виразні засоби екранних мистецтв (насамперед кіно і телебачення), серед яких – авторська розповідь, художній образ, кадр, ракурс, мізансцена, наративний монтаж тощо. Їм на зміну приходять протилежні: експериментальний простір, симуляція (моделювання), база даних, перформативність, інтерфейс, інтерактивність, синестезія тощо [2].

При всьому прагненні авторів обґрунтувати ці погляди, визначення “мультимедіа” вимагає конкретизації й уточнення, адже мультисередовищність сама по собі не повідомляє нічого нового щодо специфіки і художніх стратегій творів, позначених як “мультимедійні”, а лише підсилює розуміння унікальності мультимедіа як актуального і своєрідного феномену сучасності. Беручи до

уваги той факт, що модернізація вищої освіти зумовлює зростання ролі медіаосвітньої підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, яка, окрім використання в організації навчального процесу традиційних форм і методів навчання, має проектувати освітнє середовище із залученням цифрових технологій [13, с. 418].

Вважається, що вперше термін “медіаосвіта” був вжитий у 1973 р. на спільному засіданні сектору інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно та телебачення. Хоча деякі вчені стверджують, що першу навчальну програму з медіаосвіти розробив канадський учений М. МакЛюен у 1959 р., а активне застосування медіаосвіти в навчально-виховному процесі розпочалося в 1960-х роках у Великій Британії, Канаді, Німеччині, США, Франції. При цьому завданням медіаосвіти було сформувати інформаційну культуру та підготувати до життя в інформаційному суспільстві [14, с. 6].

Загальновідомо, що вперше термін “мультимедіа” з’явився у 1965 році – це було поєднання двох англійських слів *multy* – множинний, складний або той, що складається з багатьох частин і *media* – середовище, засіб.

Відносно візуальних мистецтв він вперше був застосований музикантом і антрепренером Бобом Голдстейн (Bob Goldstein) в якості рекламного слогана до ефектного шоу “LightWorks at L’Oursin”, поставленому в липні 1966 року в Саутгемптоні (Southampton, New York). Подання включало в себе гучну дискотеку, ефектне світлове шоу, синхронізоване з музикою, кінопроекціями, слайд-шоу і банкетом. Автори поставили собі за мету створення феєричного шоу, що впливає на всі органи чуття відвідувача. Голдстейн, ймовірно, запозичив ідею слогана “мультимедіа” у англійського художника Діка Хігінса (Dick Higgins), який, будучи активним учасником художньої групи “Флюксус”, за два роки до Голдстейна вже заявляв про нові виражальні можливості при об’єднанні різних технологічних засобів і мистецтв в рамках єдиної художньої форми “інтермедіа” (англ. *intermedia*) [18].

Слоган Хігінса, втім, не отримав значного поширення, але сам принцип включення різних мистецтв в структуру твору був використаний багатьма художниками в другій половині ХХ століття, в тому числі Н. Дж. Пайком, Дж. Белсон, С. Бартлет, Д. Грехем, Дж. Джонас, К. Джекобс, П. Піст, Ф. Темплтон, Дж. Уїтні, та ін.

У 1970–80-і роки терміном “мультимедіа” (*multi-media*) позначалися інсталяції та перформанси з включенням в них елементів кіно, відео, слайд-шоу, музичних номерів і сценічної дії з використанням акторів. Приклади таких синтетичних арт-робіт можна знайти в творчості Р. Формана, Р. Уїлсона, П. Брука, The Wooster Group, Ж. Р. Лепаж, Forced Entertainment, Т. Міллера, Л. Андерсон, М. Монк, П. Чонга, П. Селларса, Л. Монтано, Squat Theater, Лі Бруер, Дж. Коатса, Blast Theory, Дж. Джонас, І. Райнер, Т. Браун, Л. Чаїлдс, Р. Розенталь та ін. [16, с. 35-87].

Беручи до уваги той факт, що всі тлумачення цього поняття більшою або меншою мірою ґрунтуються на загальній похідній, вважаємо за необхідне взяти за основу те визначення, завдяки якому вчені у подальшому змогли урізноманітнити свої трактування означеного феномену. Найперші роз’яснення

“мультимедіа” з’явилися у спецлітературі з комп’ютерних технологій. Один із прикладів такого можна знайти в “Англо-українському тлумачному словнику з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування”, де поняття “мультимедіа” автори бачать як мультимедіа технології, які дозволяють за допомогою комп’ютера інтегрувати, обробляти й одночасно відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну інформацією. Забезпечують зберігання величезних масивів даних, довільного інтерактивного доступу до їхніх елементів і відтворення на екрані ПК відеосюжетів зі звуковим супроводом [13, с. 339].

З’ясувавши багатовекторність використання, яку містить зазначений термін, стає зрозумілим чому в науково-педагогічній літературі існують різні точки зору на визначення цього поняття, де кожен із дослідників зміг адаптувати його для реалізації власних наукових завдань. Наприклад, Л. Скибб, С. Хейфмейстер, А. Чеснат трактують мультимедіа технології як “еволюцію в прогресі”, акцентуючи увагу на тому, що мультимедіа представляє собою *змішану технологічну прогресію*, і ні в якому разі не сукупність апаратних і програмних компонентів. На їхню думку, мультимедіа це “комбінація платформ, інструментів комунікації, людей та впливу на культуру” [15, с. 270].

Ознайомившись із дослідженням Інгенблека Вернера дізнаємось, що сучасною технологічною формою інформаційного суспільства є технологія мультимедіа, *яка відкриває принципово новий рівень обробки інформації та інтерактивної взаємодії людини з комп’ютером* [4, с. 7]. Такий поліморфізм, передусім, спонукає нас до подальшого уточнення та розширення змісту означеного поняття як форми організації знання у процесі підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва.

У наші дні по відношенню до художніх практик, пов’язаних з багатосередовищними експериментами, використовуються два терміни – “мультимедіа” і “мультимедіа-арт”. Перший термін позначає художні практики візуального мистецтва 1960–1990 років, пов’язані з включенням митцями більш ніж одного відомого виду мистецтв в структуру твору. Так, в одній мистецькій акції (наприклад, у формі мультимедіа перформансу або інсталяції) могли використовуватися танець, цитати з музичних творів, фрагменти відео-та кінофільмів, скульптуру, що рухається скульптура, поезія, цитати з літературних творів, фотографії тощо [18, с. 8-152].

Другий термін – мультимедіа-арт – пов’язаний з новим розумінням можливостей і особливостей мультимедіа, які проявляються з середини 1990-х років, завдяки стрімкому вдосконаленню цифрових мультимедійних технологій. Цей термін синонімічний більш поширеному в США і країнах Західної Європи терміну “цифрове мистецтво” (digital art) або “мистецтво нових медіа” (new media art). Найбільш точне, на наш погляд, технічне визначення мультимедіа в різних варіаціях використовується в більшості сучасних досліджень: мультимедіа – засіб “надання інформації за допомогою об’єднання багатоманітності середовищ, що сприймаються людиною (аудіальний, візуальний та кінестетичний вплив), керованих інтерактивним програмним

забезпеченням” [17, с. 24].

Таким чином, в сучасному розумінні, мультимедіа – це цифрові мультимедіа, функціональні можливості яких обумовлені комп’ютерною технікою, а включення в структуру мультимедіа проекту / продукту / творів відео, аудіо, текстової та графічної інформації супроводжується спеціальними програмними алгоритмами з призначеними для користувача можливістю керування цією інформацією (інтерактивність).

Впровадження цифрових технологій у мистецьку галузь ставить перед сучасним вчителем якісно інші завдання. Крім традиційних уроків музичного мистецтва, сьогодні він (музичний керівник) має також забезпечувати підготовку та постановку різножанрових музичних номерів для святкових заходів у навчальному закладі, і все частіше, виникає потреба у здійсненні аудіо супроводу цих заходів. Сукупність означених завдань вимагає від вчителя музичного мистецтва поліфункціональних умінь, оскільки для проведення на належному рівні святкових заходів, йому необхідно вирішувати різноманітні фахові завдання не тільки в музичній галузі, а й вдало застосовувати мультимедійні технології, технічні пристрої, вміти підібрати та опрацювати відповідний аудіо-відео матеріал і мати уявлення про обробку звуку сучасними цифровими технологіями. Саме тому професіоналізм майбутніх учителів музичного мистецтва вимагає високого рівня володіння цифровими технологіями: вміння ефективно використовувати цифрові технології у фаховій діяльності, а саме, спеціальне програмне забезпечення мистецького спрямування, Інтернет технології, засоби мультимедіа; вміння орієнтуватися у великому потоці інформації, вміти аналізувати та відібрати медіатексти відповідно до навчально-виховних завдань; здатність демонструвати обізнаність у жанрових і стильових особливостях сучасного дозвіллевого мистецтва та медіажанрів (відеокліп, онлайн-відеотрансляція, музичний батл, мюзикл, рок-опера, тощо); володіти технічними аудіо засобами (налаштування мікрофону, управління мікшерним аудіо-пультом, відео-проектором тощо).

Сучасні вимоги до організації медіаосвіти в педагогічних ЗВО мистецького спрямування передбачають інтенсивний пошук різних форм та методів взаємодії соціокультурних галузей (медіа та освіти), які могли б узагальнити вектори формування сучасного інтелектуального, професійного, духовного, мистецького тощо життя сучасного фахівця. Оскільки само поняття “медіаосвітній простір” є результатом очевидного процесу – збагачення понятійного апарату майбутнього вчителя музичного мистецтва

В епоху цифрових технологій людина потребує неабияких зусиль для швидкого сприйняття і обробки великих обсягів інформації тому взаємодія з різноманітними медіа стає фундаментальною складовою фахової підготовки майбутнього вчителя мистецьких дисциплін. Створення нових освітніх технологій призведе до розвитку інноваційних форм здобуття освіти, що у майбутньому забезпечить якісно новий фаховий рівень та спонукатиме до безперервної освіти.

Безумовно, впровадження медіаосвіти вимагає інтелектуальних зусиль від науковців та освітян, які необхідно спрямувати на модернізацію

мистецького інформаційно-освітнього середовища у ЗВО із застосування інноваційних методів навчання, які недостатньо використовуються в мистецькій освіті. Метою практичної реалізації медіаосвіти постане зміна наукових поглядів щодо необхідності впровадження медіаосвіти як компонента загальної освіти, а медіаграмотності та медіакомпетентності як невід'ємної складової професійної підготовки сучасного вчителя музичного мистецтва.

Висновки. Все вищевикладене спонукає до пошуку нових шляхів підвищення якості медіаосвіти, визначення принципово важливих закономірностей застосування цифрових технологій та механізмів впливу медіа на розвиток особистості у навчально-виховному процесі ЗВО:

Деякі дослідники стверджують, що значущих творів мистецтва мультимедіа не з'явилося, тому що це “дуже молодий вид мистецтва”, “багато в чому мистецтво мультимедіа ще не стало мистецтвом, а переживає той же період трюку і експерименту, що і ранній кінематограф” [2, с. 38]. Однак, спираючись на дослідження американських і європейських теоретиків “нових медіа”, переконуємося, що основні специфічні прийоми і виражальні можливості, пов'язані з мультимедіа як новою комунікативною формою, вже представлені в роботах західних художників і дизайнерів. Ці роботи представляють собою значущі твори (продукти мультимедіа “нових медіа”), і немає ніяких причин для повернення інтересу дизайнерів і сучасних художників до використання мультимедіа як засобу відображення (повторення реальності).

Художній образ взагалі не є специфічним засобом комунікації ні в комерційних мультимедіа-продуктах, ні в експериментальних мультимедіа-практиках сучасних художників. Сміслова, комунікативна і розважальна складові мультимедійних творів (продуктів “нових медіа”) визначаються не аудіовізуальними образами як такими, а діями користувачів, які керують мультимедійною інформацією за допомогою відповідних інтерактивних інтерфейсів (навігація, трансформація, оперування тощо).

Часто у вітчизняних наукових текстах стверджується, що аудіовізуальність є визначальною властивістю мультимедіа. Навіть якщо мультимедійна форма організовується завдяки включенню в неї аудіовізуальних елементів (фрагменти кіно, відео, анімації тощо), то визначальним для мультимедіа є не аудіовізуальні, а кінестетичні режими інтерфейсно-алгоритмічних комунікацій, заснованих на моделюванні й імітаційних стратегіях. Аудіовізуальність лише забезпечує зручні режими взаємодії користувача з мультимедіа-контентом, але визначальним для формування нової “мови мультимедіа” є кінестетика дій користувачів мультимедіа й нові способи генерації кінестетичного досвіду в електронному віртуальному середовищі.

Таким чином, об'єктивна вимога часу – медіаосвіта – обумовлена необхідністю кореляції освіти з сучасним рівнем знань про світ і людину, вимогами до сучасної освіченої людини, реаліями сучасного світу і культури в інформаційному суспільстві. Розглядаючи інформатизацію освіти крізь призму модернізації сучасної освітньої системи України, вважаємо за необхідне звернути увагу на злиття індивідуального і культурного сенсів професійної

діяльності, що супроводжується своєрідною організацією проявів єдності особистості педагога і освітнього простору, де він виступає суб'єктом набуття професійного покликання з метою взаємозумовленого оновлення професійно-педагогічної якості його особистості і педагогічної дійсності.

Перспективи наукового осмислення означеної проблеми пов'язані зі всебічним вивченням цифрових технологій, подальшою розробкою нових форматів упровадження в практику ЗВО.

Використана література:

1. Andreiko O., Savchenko R., Vasilenko L., Khizhna O., Savchenko Y. Creative Cooperation of Subjects of the Educational Process in the Context of Musical Activity. *Journal of History Culture and Art Research* (ISSN: 2147-0626) *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi* . Vol. 8, No. 1, March. 2019.
2. Буров А. М., Яременко Е. Г., Соколов С. М., Лукиных Н. В., Орлов А. М., Монетов В. М. Язык мультимедиа. Эволюция экрана и аудиовизуального мышления. ВГИК, 2012. http://mkrf.ru/upload/mkrf/mkdocs2012/08_11_2012_4.pdf
3. Вульфсон Б. Л. Образовательное пространство на рубеже веков. Москва : Изд-во Московского психолого-социального института, 2006. 235 с.
4. Вернер Ингенблек. Все о мультимедиа. Киев : ВHV, 1996. 352 с.
5. Вербицкий А. А. Компетентностный подход и теория контекстного обучения. *Мат-лы к четвертому заседанию методол. семинара 16 ноября. 2000 г.* Москва : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. 84 с.
6. Добридень А. Формування самоосвітньої компетенції майбутнього вчителя засобами інтерактивного навчання. *Проблеми підготовки сучасного вчителя* : зб. наук. праць Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини / ред. кол. : Н. С. Побірченко та ін. Умань : ПП Жовтий О. О., 2010. Вип. 1. С. 59-65.
7. Зайцева А. В. Феномен взаємодії як спосіб організації спільної художньо-творчої діяльності викладача і студентів у процесі музичного навчання. *Виховний потенціал сучасної освіти: теоретичні засади та практичні досягнення* : мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф., 15-16 жовтня 2014 р. / НАПН України, Ін-т проблем виховання. Київ, 2014. С. 18-19.
8. Иоскевич Я. Б. Интернет как новая среда художественной культуры. Санкт-Петербург, 2006.
9. Кодлюк Я. П. Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх педагогів як пріоритет модернізації вищої освіти. *Професійні компетенції та компетентності вчителя* : мат-ли регіон. наук.-практ. семінару. Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. С. 10-14.
10. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волощенко ; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
11. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи (2016), / Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова, І. Коберник, В. Ковтунець, О. Макаренко, О. Малахова, Т. Нанаєва, Г. Усатенко та ін. ; заг. ред. М. Грищенко. Київ, 2016. С. 12. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
12. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) : монограф. Київ : Освіта України, 2008. 272 с.
13. Пройдаков Е. М., Теплицький Л. А. Англо-український тлумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування. Вид. 1. Київ : Видавничий дім "СофтПрес", 2005. 552 с.
14. Синиця М. О. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі ВНЗ як засіб формування педагогічних знань. *Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання* : монографія / за ред. проф. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 418-438.
15. Скибб Л. Дж., Хэйфмейстер С., Чеснат А. М. Оптимизация мультимедиа ПК / пер. с англ. Киев : ДиаСофт Лтд, 1997. 352 с.
16. Шехтер Т. Е. Искусство мультимедиа. Мультимедиа и техника. Санкт-Петербург, 2010.
17. Шлыкова О. Культура мультимедиа : учеб. пособие для студ. вузов. Москва : Фаир-Пресс, 2004. 415 с.
18. Higgins D. *Intermedia* (1966) / Donna De Salvo (ed.). Open Systems. Rethinking Art. London, 2005.

19. Svyrydenko D. (2015). Globalization as a factor of academic mobility processes expanding. *Philosophy and Cosmology*, Vol.14, pp. 223-235.
20. http://jenniferj.net/media280/wp-content/readings/higgins_intermedia.pdf

References:

- [1] Andreiko O., Savchenko R., Vasilenko L., Khizhna O., Savchenko Y. Creative Cooperation of Subjects of the Educational Process in the Context of Musical Activity. *Journal of History Culture and Art Research* (ISSN: 2147-0626) *Tarih Kultur ve Sanat Arastirmalari Dergisi*. Vol. 8, No. 1, March. 2019.
- [2] Burov A. M., Yaremenko E. G., Sokolov S. M., Lukinyh N. V., Orlov A. M., Monetov V. M. Yazyk multimedia. Evolyuciya ekrana i audiovizualnogo myshleniya. VGIK, 2012. http://mkrf.ru/upload/mkrf/mkdocs2012/08_11_2012_4.pdf
- [3] Vulfson B. L. *Obrazovatelnoe prostranstvo na rubezhe vekov*. Moskva : Izd-vo Moskovskogo psihologo-socialnogo instituta, 2006. 235 s.
- [4] Verner Ingenblek. *Vse o multimedia*. Kiev : BHV, 1996. 352 s.
- [5] Verbickij A. A. Kompetentnostnyj podhod i teoriya kontekstnogo obucheniya. *Mat-ly k chetvertomu zasedaniyu metodol. seminaru 16 noyabrya. 2000 g*. Moskva : Issledovatel'skij centr problem kachestva podgotovki specialistov, 2004. 84 s.
- [6] Dobryden A. Formuvannya samoosvitnoi kompetensii maibutnoho vchytelia zasobamy interaktyvnoho navchannya. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia* : zb. nauk. prats Uman. derzh. ped. un-tu im. Pavla Tychyny / red. kol. : N. S. Pobirchenko ta in. Uman : PP Zhovtyi O. O., 2010. Vyp. 1. S. 59-65.
- [7] Zaitseva A. V. Fenomen vzaiemodii yak sposib orhanizatsii spilnoi khudozhno-tvorchoi diialnosti vykladacha i studentiv u protsesi muzychnoho navchannya. *Vykhovnyi potentsial suchasnoi osvity: teoretychni zasady ta praktychni dosiahnennia* : mat-ly Vseukr. nauk.-prakt. konf., 15-16 zhovtnia 2014 r. / NAPN Ukrainy, In-t problem vykhovannya. Kyiv, 2014. S. 18-19.
- [8] Ioskevich Ya. B. *Internet kak novaya sreda hudozhestvennoj kultury*. Sankt-Peterburg, 2006.
- [9] Kodliuk Ya. P. Kompetentnisnyi pidkhid u pidhotovtsi maibutnikh pedahohiv yak priorytet modernizatsii vyshchoi osvity. *Profesiini kompetensii ta kompetentnosti vchytelia* : mat-ly rehion. nauk.-prakt. seminaru. Ternopil : Vyd-vo TNPU im. V. Hnatiuka, 2006. C. 10-14.
- [10] *Mediaosvita ta mediahramotnist : pidruchnyk / red.-upor. V. F. Ivanov, O. V. Volosheniuk ; za naukovoioi redaktsiieiu V. V. Rizuna*. Kyiv : Tsentri vilnoi presy, 2012. 352 s.
- [11] *Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannya serednoi shkoly (2016) / L. Hrynevych, O. Elkin, S. Kalashnikova, I. Kobernyk, V. Kovtunets, O. Makarenko, O. Malakhova, T. Nanaieva, H. Usatenko ta in. ; zah. red. M. Hryshchenka*. Kyiv, 2016. S. 12. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- [12] Padalka H. M. *Pedahohika mystetstva (Teoriia i metodyka vykladannya mystetskykh dystsyplin)* : monohraf. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2008. 272 s.
- [13] Proidakov E. M., Teplytskyi L. A. *Anhlo-ukrainskyi tlumachnyi slovnyk z obchysliuvalnoi tekhniky, Internetu i prohramuvannya*. Vyd. 1. Kyiv : Vydavnychi dim "SoftPres", 2005. 552 s.
- [14] Synytsia M. O. *Vykorystannia multymediinykh tekhnolohii u navchalnomu protsesi VNZ yak zasib formuvannya pedahohichnykh znan. Profesiina pedahohichna osvita: stanovlennia i rozvytok pedahohichnoho znannia* : monohrafiia / za red. prof. O. A. Dubaseniuk. Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2014. S. 418-438.
- [15] Skibb L. Dzh., Hejfmejster S., Chesnat A. M. *Optimizaciya multimedia PK / per. s angl.* Kiev : DiaSoft Ltd, 1997. 352 s.
- [16] Shehter T. E. *Iskusstvo multimedia. Multimedia i tehnika*. Sankt-Peterburg, 2010.
- [17] Shlykova O. *Kultura multimedia : ucheb. posobie dlya stud. vuzov*. Moskva : Fair-Press, 2004. 415 s.
- [18] Higgins D. *Intermedia (1966) / Donna De Salvo (ed.)*. Open Systems. Rethinking Art. London, 2005.
- [19] Svyrydenko D. (2015). Globalization as a factor of academic mobility processes expanding. *Philosophy and Cosmology*, Vol. 14, pp. 223-235.
- [20] http://jenniferj.net/media280/wp-content/readings/higgins_intermedia.pdf

ЧЖАН ВЕЙ. Педагогический потенциал цифровых технологий в модернизации профессиональной подготовки учителей музыкального искусства сквозь призму глобализации
Изменчивость современного мира требует от выпускников вузов мобильности, умения гибко адаптироваться к новым условиям жизнедеятельности, быть способными к

самореалізації і самосовершенствованию в течение всей жизни. Многомерность профессиональной деятельности будущего учителя музыкального искусства в учреждениях общего среднего образования определяет необходимость овладения цифровыми образовательными технологиями в соответствии с требованиями современности.

В статье обосновано значение цифровых технологий с учетом современных тенденций модернизации образовательной системы в Украине во время глобализации мирового образовательного пространства. Модернизация образовательной системы Украины детерминируется тенденциями европейской интеграции, которую можно рассматривать существенным рычагом успеха не только экономической и политической трансформации общества, но и стратегических изменений образовательной политики Украины.

Ориентация на междисциплинарную интеграцию знаний, умений и навыков; организация занятий с учетом развития ассоциативного креативного мышления; акцентирование самостоятельности в процессе учебной и производственной практической деятельности), включает методы (словесные, наглядные, интерактивные, действенно-практические, аналітично-мисленнєвої діяльності, оцінки і самооцінки, самоконтроля, стимулювання к творчеству) и формы учебной деятельности (коллективные, групповые, дистанционные, индивидуальные).

Педагогическая деятельность рассматривается как способ социокультурной практики личности, которая реализует задание сохранения национальных традиций, адаптации и регуляции процесса профессионального становления будущего учителя музыкального искусства.

Ключевые слова: медиаобразование, модернизация профессиональной подготовки, педагогическая деятельность, образовательная система, медиатекст, полидисциплины, цифровые технологии.

ZHANG WEI. Pedagogical potential of digital technologies in professional training of music teachers through the prism of globalization.

The rapid variability of the modern world requires mobility from university graduates, the ability to flexibly adapt to new living conditions, to be able to self-realization and self-improvement throughout life. The multidimensionality of the professional activity of the future teacher of music art in general secondary education institutions determines the need to master digital educational technologies in accordance with modern requirements.

The article investigates the problem of training future music teachers for multimedia in the process of professional preparation. The effectiveness of author's step-by-step technique of training future music teachers for multimedia in the process of professional preparation based on the personal, axiological, acmeological, competence, activity approaches and hermeneutic as a basic one is proved. This technique covers three stages, is ensured by compliance with the principles of (dialogical training, its musical and aesthetic orientation, acmeological support of the student in his spiritual development; individual approach, taking into account different levels of musical-theoretical preparadness and listening experience of students; taking into account individual characteristics in the application of collective forms of work; correspondence of creative tasks to the content of educational activity, creative self-realization of the person), realization of pedagogical conditions (formation of positive motivation to creative self-realization; providing training orientation on the development of students' artistic and aesthetic taste and the enrichment of their musical and auditory experience; focus on interdisciplinary integration of knowledge, skills and abilities; organization of lessons taking into account the development of associative creative thinking; emphasizing independence in the process of educational and productive practical activities), includes methods (verbal, visual, interactive, practical, analytical and thought activity, estimation and self-estimation, stimulation of creativity, self-control) and forms of educational activity (collective, group, remote, individual).

Keywords: future music teachers, multimedia training, digital technologies, proficiency, step-by-step technique, educational system, media text, polydisciplines, globalization.